

Narodowy Bank Polski
Departament Systemu Płatniczego

INFORMACJA
O ROZLICZENIACH PIENIĘŻNYCH
I ROZRACHUNKACH MIĘDZYBANKOWYCH
W III KWARTALE 2012 R.

Warszawa, grudzień 2012 r.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie		strona	3
System SORBNET		strona	5
System TARGET2-NBP		strona	9
	Rozliczenia transgraniczne w TARGET2-NBP	strona	10
	Rozliczenia krajowe w TARGET2-NBP	strona	13
System ELIXIR		strona	13
System Express ELIXIR		strona	15
System EuroELIXIR		strona	18
	Rozliczenia transgraniczne w EuroELIXIR	strona	19
	Rozliczenia krajowe w EuroELIXIR	strona	22
Podsumowanie		strona	23
Zał. nr 1	Tabela. System SORBNET. Liczba transakcji i wartość obrotów w II i III kwartale 2012 r.	strona	25
Zał. nr 2	Tabela. System TARGET2-NBP. Liczba transakcji i wartość obrotów w II i III kwartale 2012 r.	strona	26
Zał. nr 3	Tabela. System ELIXIR: Liczba transakcji i wartość obrotów w II i III kwartale 2012 r.	strona	27
Zał. nr 4	Tabela. System Express ELIXIR: Liczba transakcji i wartość obrotów w III kwartale 2012 r.	strona	28
Zał. nr 5	Tabela. System EuroELIXIR: Liczba transakcji i wartość obrotów w II i III kwartale 2012 r.	strona	29

Wprowadzenie

Jednym z zadań realizowanych przez banki centralne jest sprawowanie nadzoru nad systemami płatności w celu zapewnienia ich sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania. Do narzędzi służących sprawowaniu nadzoru zalicza się m.in. zbieranie informacji pozwalających na ocenę zmian zachodzących w poszczególnych systemach płatności.

Dane uzyskane przez NBP za III kwartał 2012 r. wykazują w porównaniu do II kwartału 2012 r.:

a) w systemie SORBNET:

- wzrost o 1,8% średnich dziennych obrotów do poziomu 264,3 mld zł,
- spadek o 1,2% średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 11.808 szt.,

b) w systemie TARGET2-NBP:

- spadek o 8,4% średnich dziennych obrotów do poziomu 2,0 mld euro,
- spadek o 1,1% średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 5.768 szt.,

c) w systemie ELIXIR:

- spadek o 4,6% średnich dziennych obrotów do poziomu 14,5 mld zł,
- spadek o 6,7% średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 5,6 mln szt.,

d) w systemie EuroELIXIR:

- wzrost o 2,5% średnich dziennych obrotów do poziomu 209,3 mln euro,
- wzrost o 0,7% poziom średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 38.753 szt.

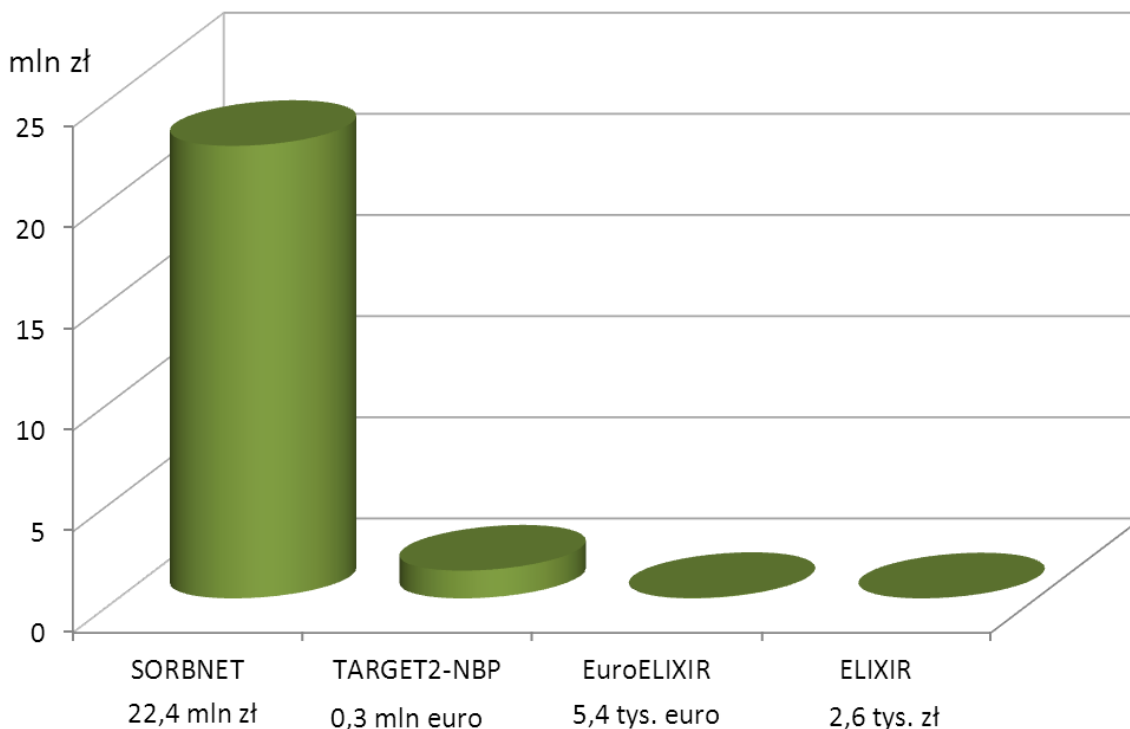
Dane uzyskane przez NBP za III kwartał 2012 r. **w systemie Express ELIXIR:**

- średnie dzienne obroty na poziomie 94,6 tys. zł,
- średnie dziennej liczby zleceń na poziomie 33 szt.

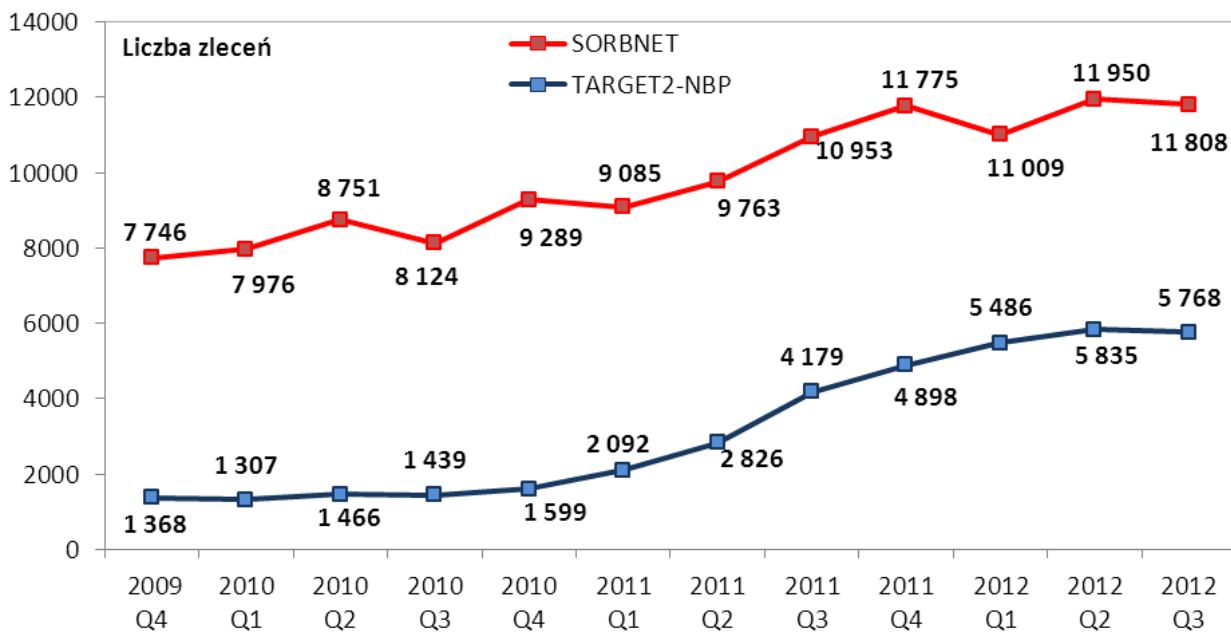
Średnią wartość pojedynczego zlecenia, jakie było realizowane za pośrednictwem polskich systemów płatności, tj. systemów SORBNET, TARGET2-NBP, ELIXIR, Express ELIXIR i EuroELIXIR, na przestrzeni III kwartału 2012 r. przedstawiono na wykresie nr 1.

Wielkość średniej dziennej liczby przetwarzanych zleceń za pośrednictwem systemów wysokokwotowych w kolejnych kwartałach od IV kwartału 2009 r. przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 1. Średnia wartość pojedynczego zlecenia w poszczególnych systemach płatności w III kwartale 2012 r. (dla celów porównawczych wartość na wykresie wyrażona w walucie krajowej, przy przeliczeniu zastosowano kurs: 1 euro = 4,1375 zł, czyli średnioważony kurs liczony na III kwartał 2012 r. wg danych NBP)

Wykres nr 2. Średnia dzienna liczba zleceń realizowanych w poszczególnych systemach płatności wysokokwotowych na przestrzeni kolejnych kwartałów od IV kwartału 2009 r.

SYSTEM SORBNET

Uczestnikami systemu SORBNET według stanu na koniec września 2012 r. były, poza NBP, następujące podmioty:

- 51 banki, liczba uczestników uległa zmniejszeniu o jeden bank w stosunku do czerwca 2012 r. (Get Bank S.A. połączył się z Getin Noble Bank S.A.)
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
- Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.

W okresie III kwartału 2012 r. w systemie SORBNET:

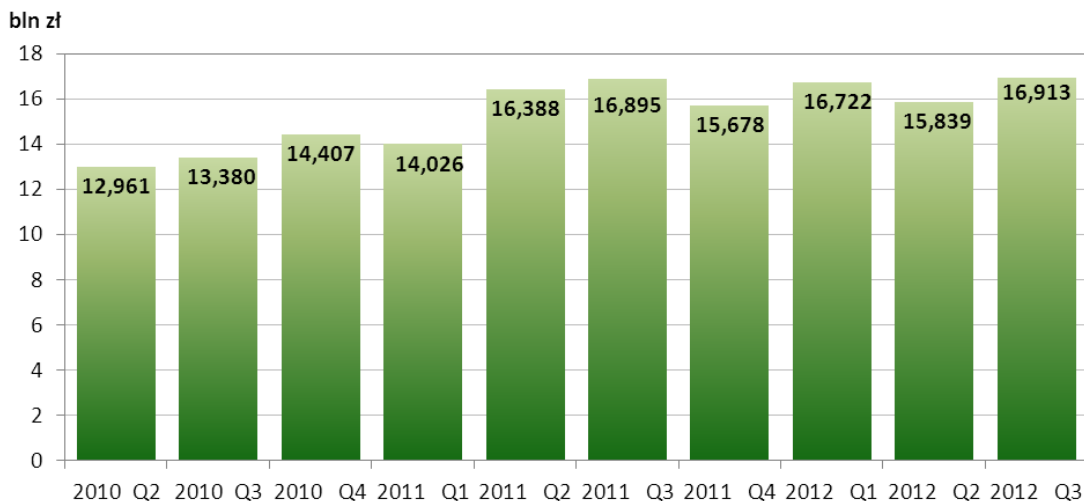
- rozliczono łącznie ok. 756 tys. zleceń o wartości 16,9 bln zł ,
- średnio dziennie rozliczono 11.808 zleceń o wartości 264 mld zł,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 22,4 mln zł.

W porównaniu do wcześniejszego kwartału odnotowano:

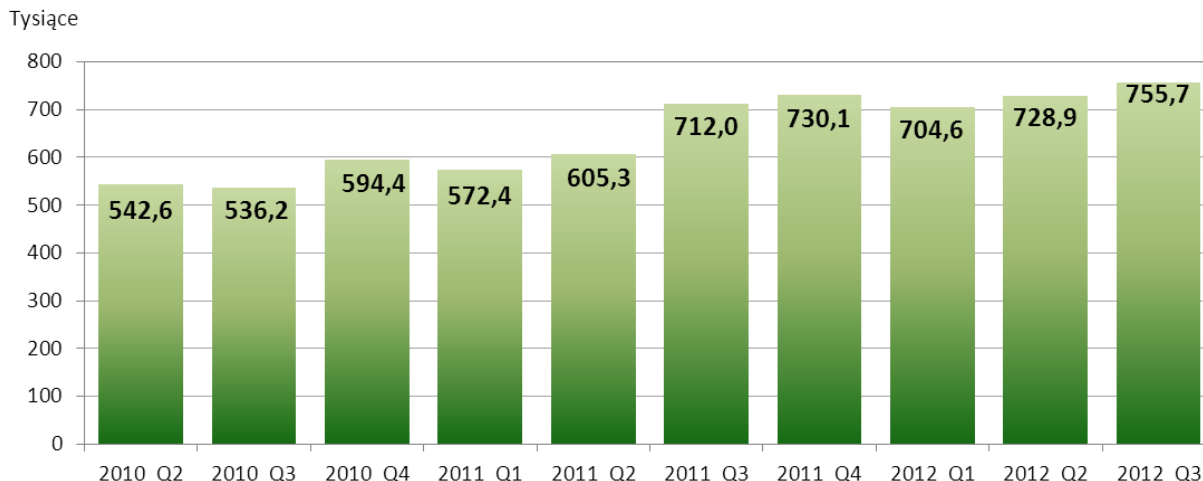
- wzrost o 6,8% łącznej wartości zleceń płatniczych (z 15,8 do 16,9 bln zł),
- wzrost o 1,8% średniej dziennej wartości zleceń (z 259,7 do 264,3 mld zł),,
- wzrost o 3,0% średniej wartości rozliczanego zlecenia (z 21,7 do 22,4 mln zł),
- wzrost o 3,7% łącznej liczby zleceń (z 728,9 do 755,7 tys. szt.),
- spadek o 1,2% średniej dziennej liczby zleceń (z 11,9 do 11,8 tys. szt.).
- wzrost do poziomu 29,1 mld zł (z poziomu 28,8 mld zł) średniej dziennej wielkości środków pieniężnych pozostawianych przez banki na koniec dnia na rachunkach bieżących w złotych w DSP. Wartość obrotów i liczbę zleceń w systemie SORBNET w kolejnych kwartałach, począwszy od II kwartału 2010 r., przedstawiono na wykresach nr 3 i 4.

Szczegółowe dane dotyczące systemu SORBNET zaprezentowano w załączniku nr 1 (strona 25).

Wykres nr 3. Wartość zleceń w systemie SORBNET w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

Wykres nr 4. Liczba zleceń w systemie SORBNET w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

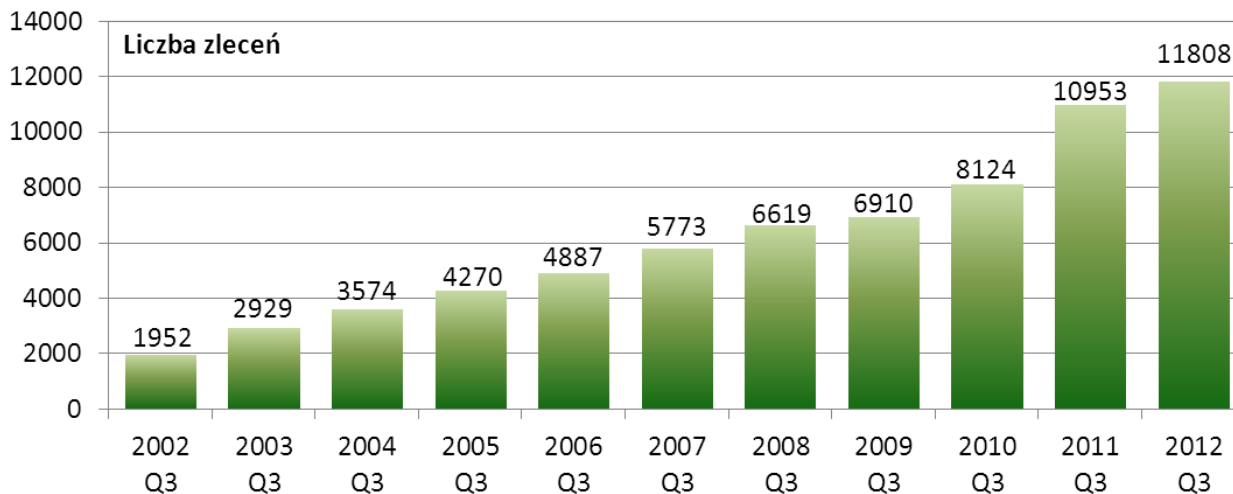

W systemie SORBNET w III kwartale 2012 r. rozliczono średnio 11.808 zleceń dziennie, tj. o 1,2% mniej niż w poprzednim kwartale. Największą liczbę zleceń w skali poszczególnych miesięcy odnotowano w dniach:

- 31 lipca 2012 r. – rozliczono 14.003 zlecenia,
- 31 sierpnia 2012 r. – rozliczono 15.478 zleceń,
- 28 września 2012 r. – rozliczono 16.753 zleceń.

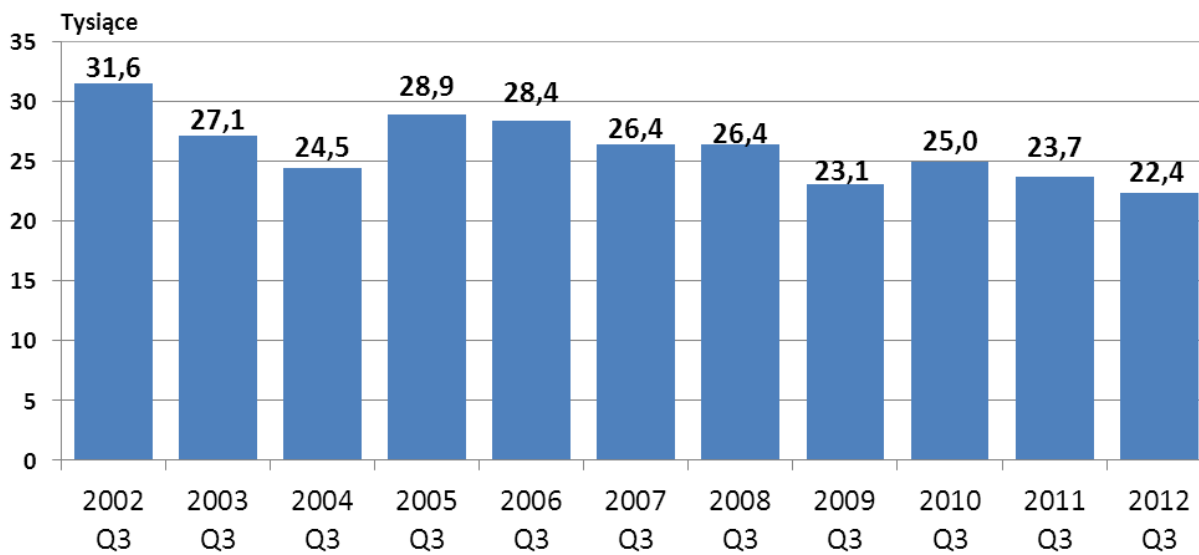
W porównaniu do analogicznego okresu z poprzedniego roku średnia dzienna liczba rozliczanych zleceń w SORBNET wzrosła o 7,8% (wykres nr 5).

Wykres nr 5. Średnia dzienna liczba zleceń w systemie SORBNET w analogicznych kwartałach lat ubiegłych od 2003 r.

Średnia wartość pojedynczego zlecenia w III kwartale 2012 r. wyniosła 22,38 mln zł i w porównaniu do poprzedniego kwartału wzrosła o 3%. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego średnia wartość pojedynczego zlecenia w SORBNET spadła o 5,5% (wykres nr 6).

Wykres nr 6. Średnia wartość pojedynczego zlecenia w systemie SORBNET w analogicznych kwartałach lat ubiegłych od III kwartału 2002 r.

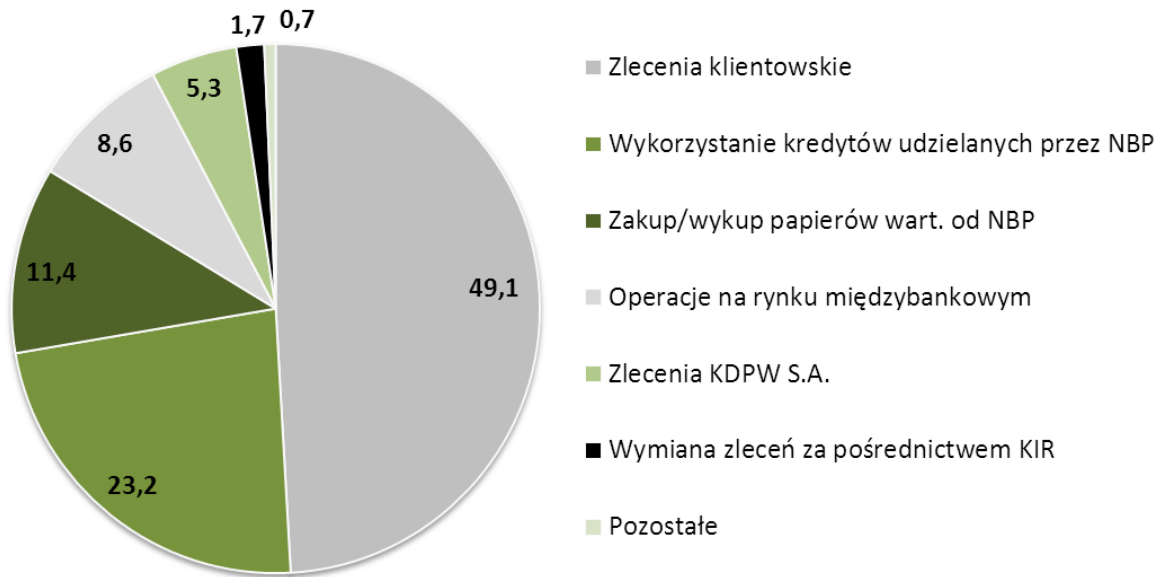

W III kwartale 2012 r. udział głównych typów operacji przeprowadzanych na rachunkach bieżących w całości obrotów przedstawiał się następująco:

- rozrachunki wynikające z realizacji zleceń klientów – 49,1%
(we wcześniejszym kwartale 49,4%),
- wykorzystanie kredytów udzielonych bankom przez NBP – 23,2%
(we wcześniejszym kwartale 21,9%),
- zakup/ wykup papierów wartościowych od NBP – 11,4%
(we wcześniejszym kwartale 10,8%).

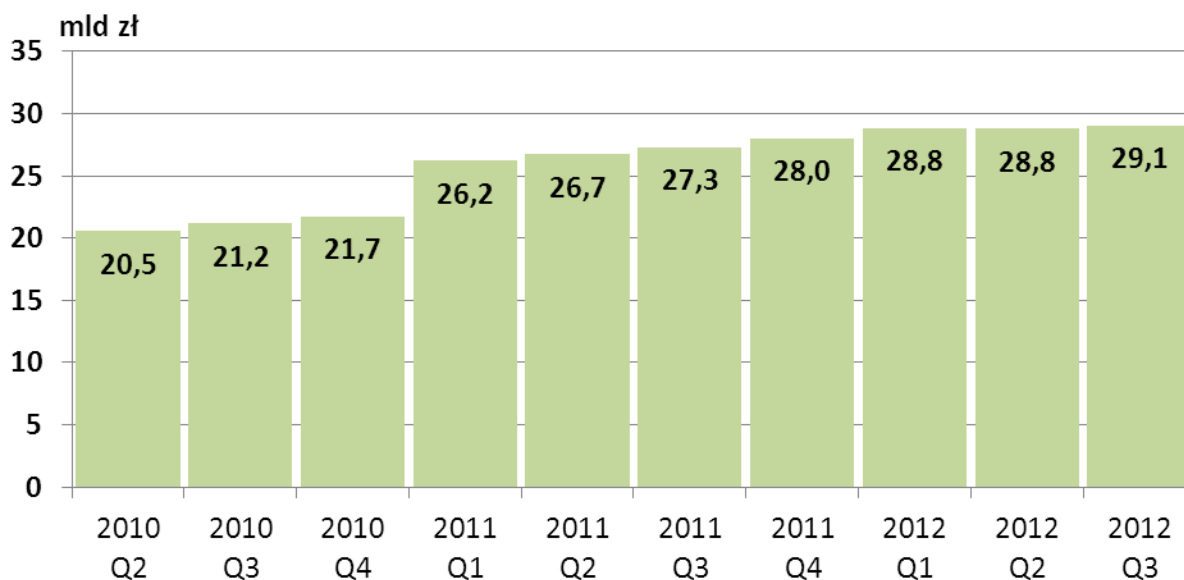
Udział głównych typów operacji przeprowadzanych na rachunkach bieżących banków w złotych w III kwartale 2012 r. przedstawiono na wykresie nr 7.

Wykres nr 7. Udział poszczególnych typów operacji przeprowadzanych na rachunkach bieżących banków w złotych w całości obrotów w III kwartale 2012 r.

W okresie III kwartału 2012 r. średni dzienny stan środków na rachunkach bieżących banków kształtował się na poziomie 29,1 mld zł, przyjmując wielkości od 15,4 mld zł do 43,8 mld zł. Zmianę na przestrzeni kolejnych kwartałów od II kwartału 2010 r. w wielkości średniego dziennego stanu środków na rachunkach bieżących banków w złotych przedstawiono na wykresie nr 8.

Wykres nr 8. Średni dzienny stan środków pozostawianych przez banki na rachunkach bieżących w złotych w DSP w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

SYSTEM TARGET2-NBP

Według stanu na dzień 30 września 2012 r. bezpośrednimi uczestnikami systemu TARGET2-NBP były następujące podmioty:

- Narodowy Bank Polski,
- Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.,
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
- 20 banków komercyjnych.

Od dnia 21 listopada 2011 r. rachunki wszystkich banków oraz KIR S.A. i KDPW S.A. są prowadzone na platformie SSP.

W okresie III kwartału 2012 r. w systemie TARGET2-NBP:

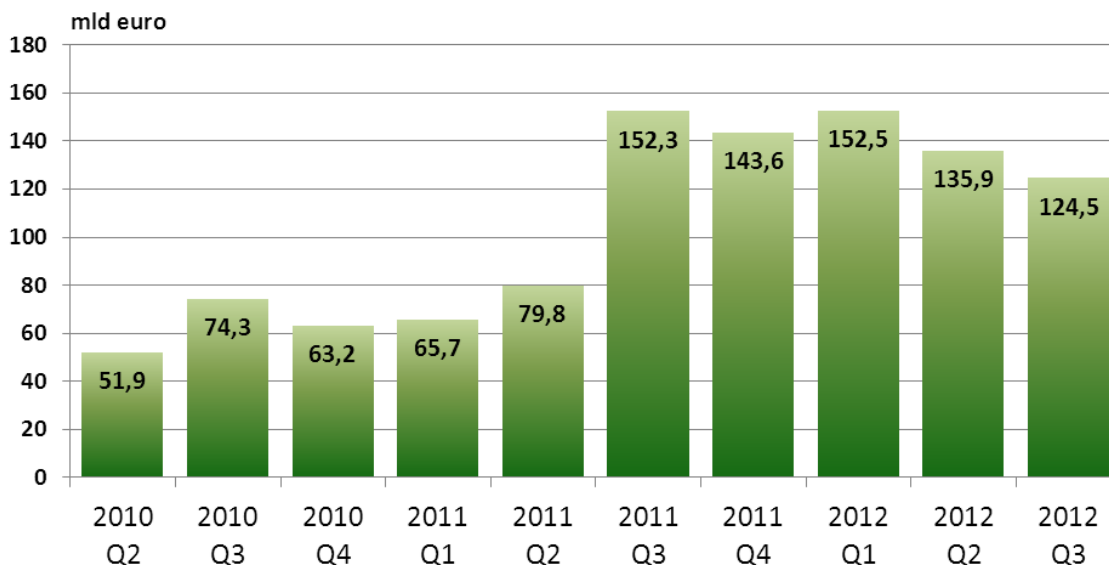
- rozliczono łącznie 374,9 tys. zleceń o wartości 124,5 mld euro,
- średnio dziennie rozliczono 5.768 zleceń o wartości 2,0 mld euro,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 332,0 tys. euro.

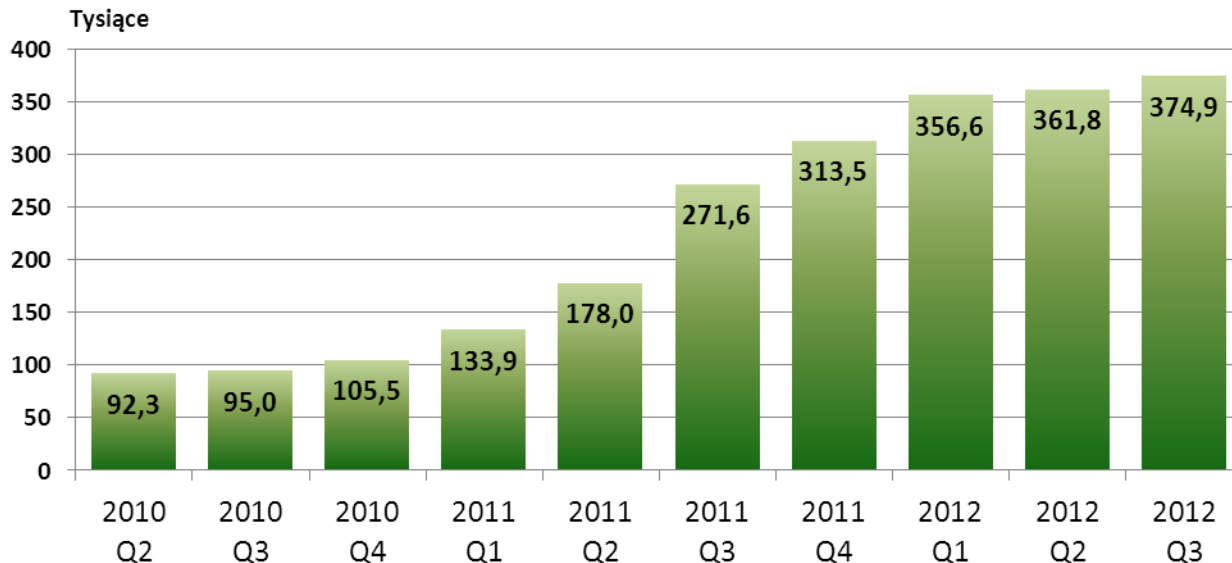
Szczegółowe dane dotyczące systemu TARGET2-NBP zaprezentowano w tabeli - załącznik nr 2 (strona 26). W porównaniu do wcześniejszego kwartału odnotowano:

- wzrost o 3,6% łącznej liczby zleceń płatniczych (z 361,8 do 374,9 tys. szt.),
- spadek o 1,1% średniej dziennej liczby zleceń (z 5.835 do 5.768 szt.),
- spadek o 8,4% łącznej wartości zleceń (z 135,9 do 124,5 mld euro),
- spadek o 11,6% średniej wartości rozliczanego zlecenia (z 375,6 do 332,0 tys. euro).

Wartość i liczbę zleceń w systemie TARGET2-NBP w kolejnych kwartałach, począwszy od II kwartału 2010 r., przedstawiono na wykresach nr 9 i 10.

Wykres nr 9. Wartość zleceń w systemie TARGET2-NBP w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

Wykres nr 10. Liczba zleceń w systemie TARGET2-NBP w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

ROZLICZENIA TRANSGRANICZNE W TARGET2-NBP

Kategoria rozliczeń transgranicznych w euro w systemie TARGET2-NBP obejmuje zlecenia wysyłane lub otrzymywane przez polskie banki w obrocie z bankami zagranicznymi.

W III kwartale 2012 r. w ramach rozliczeń transgranicznych w TARGET2-NBP:

- rozliczono łącznie 345,2 tys. zleceń o wartości 109,9 mld euro,
- średnio dziennie rozliczono 5.311 zleceń o łącznej wartości 1,69 mld euro,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 318,2 tys. euro.

Zlecenia transgraniczne stanowiły:

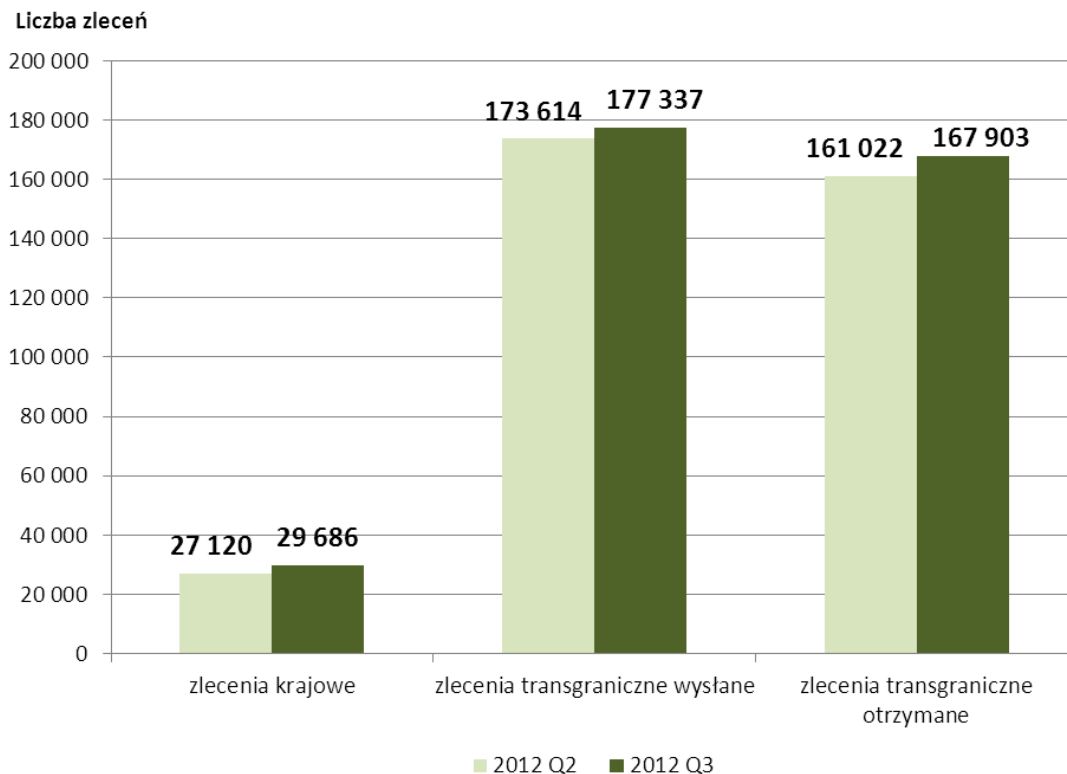
- 92,1% liczby wszystkich zleceń zrealizowanych w systemie TARGET2-NBP (we wcześniejszym kwartale wynosiły 92,5%),
- 88,3% wartości wszystkich zleceń zrealizowanych w systemie TARGET2-NBP (we wcześniejszym kwartale 89,7%).

Liczbę zleceń zrealizowanych w systemie TARGET2-NBP w podziale na zlecenia krajowe oraz transgraniczne wysłane i transgraniczne otrzymane przedstawiono na wykresie nr 11. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń w ogólnej liczbie wszystkich zleceń zrealizowanych w systemie TARGET2-NBP przedstawiono na wykresie nr 12.

Wartość zleceń zrealizowanych w systemie TARGET2-NBP w podziale na zlecenia krajowe oraz transgraniczne wysłane i transgraniczne otrzymane przedstawiono na wykresie nr 13. Udział

procentowy poszczególnych kategorii zleceń w ogólnej wartości wszystkich zleceń zrealizowanych w systemie TARGET2-NBP przedstawiono na wykresie nr 14.

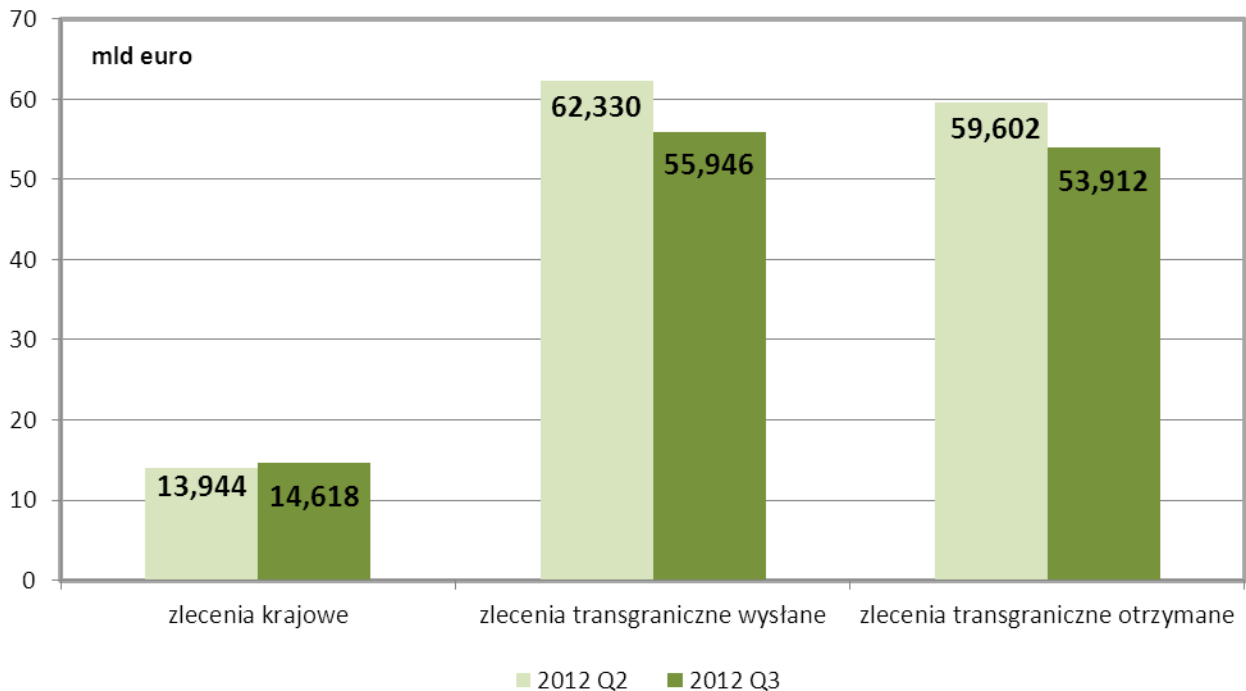
Wykres nr 11. Liczba zleceń w systemie TARGET2-NBP w podziale na krajowe, transgraniczne wysłane i transgraniczne otrzymane w II i III kwartale 2012 r.

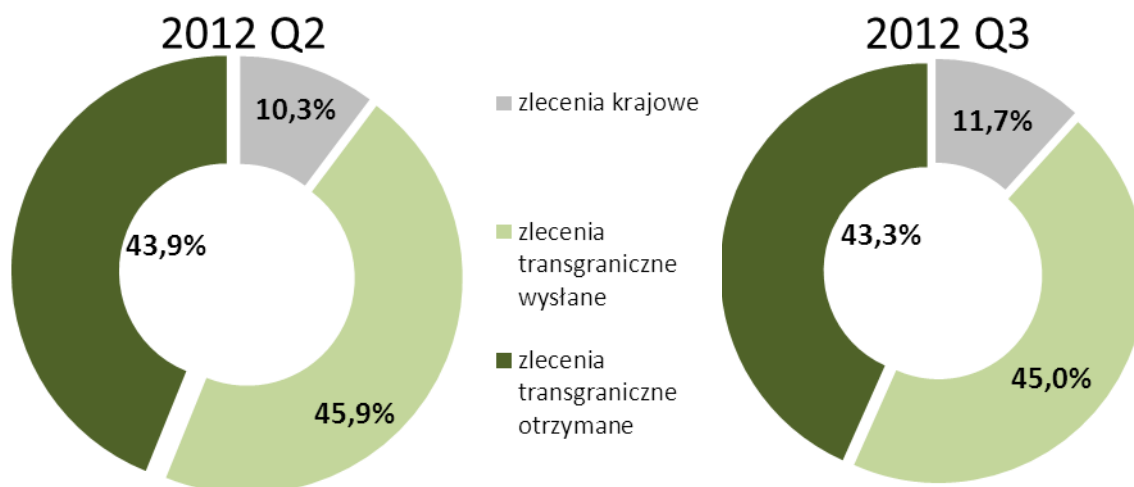
Wykres nr 12. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń, tj. krajowych, transgranicznych wysłanych i transgranicznych otrzymanych, w ogólnej liczbie zleceń rozliczonych w systemie TARGET2-NBP w II i III kwartale 2012 r.

Wykres nr 13. Wartość zleceń w systemie TARGET2-NBP w podziale na krajowe, transgraniczne wysłane i transgraniczne otrzymane w II i III kwartale 2012 r.

Wykres nr 14. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń tj. krajowych, transgranicznych wysłanych i transgranicznych otrzymanych w ogólnej wartości zleceń rozliczonych w systemie TARGET2-NBP w II i III kwartale 2012 r.

ROZLICZENIA KRAJOWE W TARGET2-NBP

Kategoria rozliczeń krajowych w euro w systemie TARGET2-NBP obejmuje rozliczenia dotyczące zleceń kierowanych i otrzymanych przez polskie banki uczestniczące bezpośrednio w TARGET2-NBP dokonywane między nimi, a także między tymi bankami a NBP.

W okresie III kwartału 2012 r. w ramach rozliczeń krajowych w TARGET2-NBP :

- rozliczono łącznie 29.686 zleceń o łącznej wartości 14,6 mld euro,
- średnio dziennie rozliczono 457 zleceń o wartości 224,9 mln euro,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 492,4 tys. euro.

W porównaniu do wcześniejszego kwartału odnotowano :

- zwiększenie liczby zleceń o 2.566 szt., co stanowi wzrost o 9,5%,
- zwiększenie wartości rozliczanych zleceń o 674 mln euro, co stanowi wzrost o 4,8%.

Zlecenia krajowe stanowiły:

- 7,9% liczby wszystkich zleceń realizowanych w systemie TARGET2-NBP (we wcześniejszym kwartale 7,5%),
- 11,7% wartości wszystkich zleceń realizowanych w systemie TARGET2-NBP (we wcześniejszym kwartale 10,3%). Liczbę i wartość zleceń krajowych na tle pozostałych kategorii zleceń w systemie TARGET2 prezentują wykresy nr 11 i 13.

SYSTEM ELIXIR

Według stanu na koniec III kwartału 2012 r. bezpośrednimi uczestnikami wymiany zleceń płatniczych w systemie ELIXIR było 49 banków (w tym NBP), tj. liczba uczestników uległa zmniejszeniu o jeden bank w stosunku do czerwca 2012 r. Przyczyną była fuzja dwóch banków, po której na liście uczestników ELIXIR w miejsce dotychczasowych dwóch banków, pojawił się jeden bank. W okresie III kwartału 2012 r. w systemie ELIXIR:

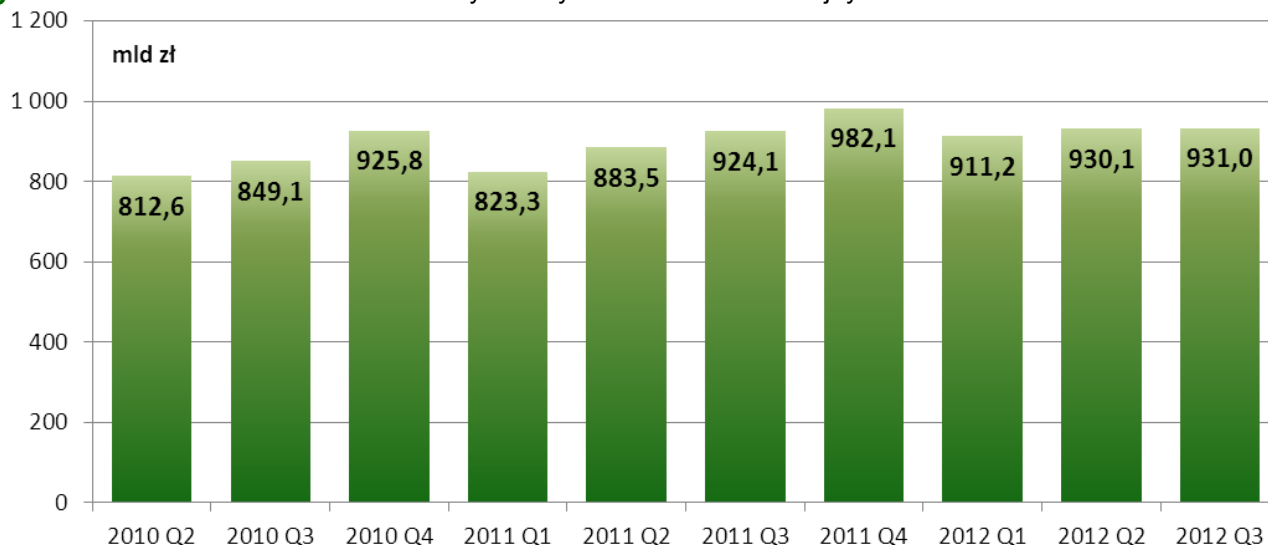
- rozliczono łącznie 356 mln zleceń o wartości 931,0 mld zł,
- średnio dziennie rozliczono 5,6 mln zleceń o łącznej wartości 14,5 mld zł,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 2,6 tys. zł.

W porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano:

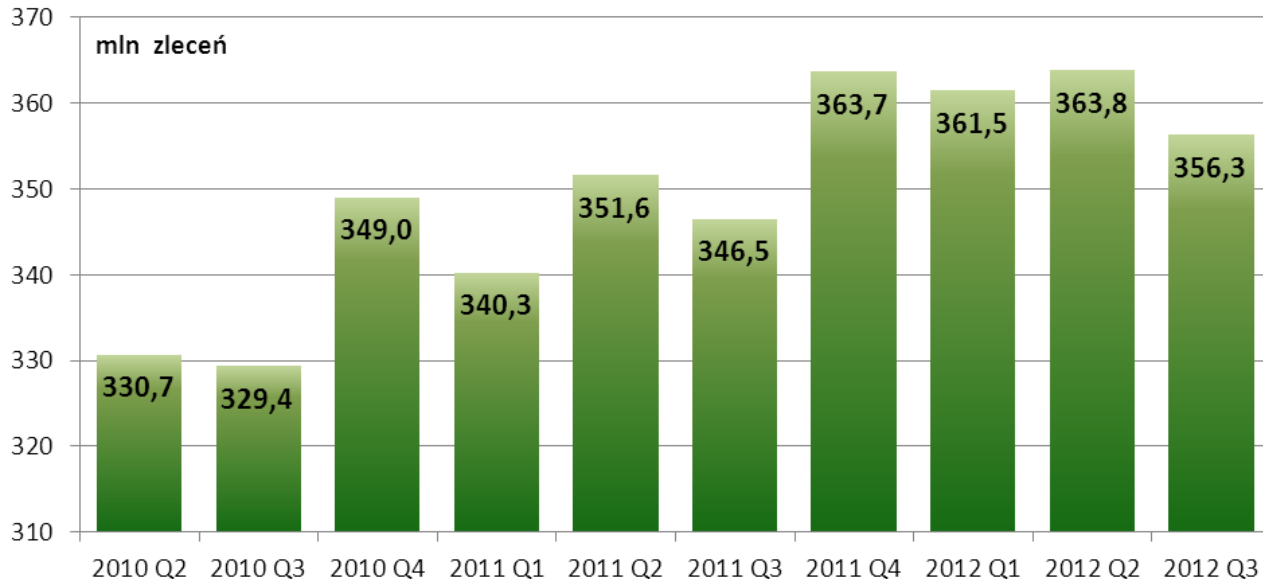
- spadek o 2,1% łącznej liczby transakcji (z 363,8 do 356,3 mln szt.),
- wzrost o 0,1% łącznej wartości transakcji (z 930,1 do 931,0 mld zł),
- spadek o 6,7% średniej dziennej liczby transakcji (z 6,0 do 5,6 mln szt.),
- spadek o 4,6% średnich dziennych obrotów (z 15,2 do 14,5 mld zł),
- wzrost o 2,2% średniej kwoty transakcji (z 2.556 do 2.613 zł).

Szczegółowe dane dotyczące systemu ELIXIR zaprezentowano w załączniku nr 3 (strona 27). Wartość obrotów i liczbę zleceń w systemie ELIXIR w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r. przedstawiono na wykresie nr 15 i 16.

Wykres nr 15. Wartość zleceń rozliczanych w systemie ELIXIR w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

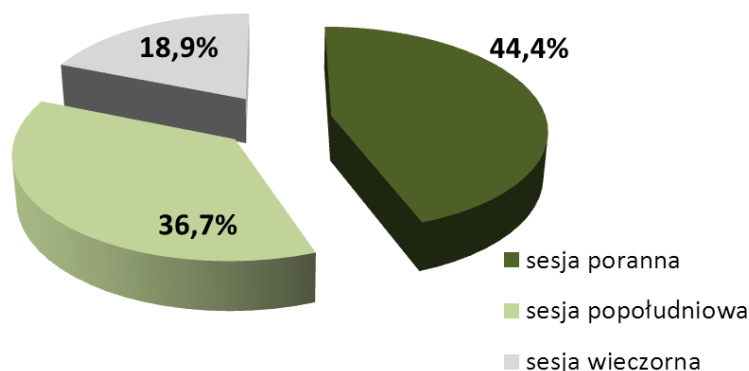

Wykres nr 16. Liczba zleceń rozliczanych w systemie ELIXIR w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

W III kwartale 2012 r., podobnie jak w poprzednich kwartałach, ponad 80% wartości obrotów było realizowanych na dwóch pierwszych sesjach, czyli porannej i popołudniowej, co przedstawiono na wykresie nr 17.

Wykres nr 17. Udział poszczególnych sesji rozrachunkowych w realizacji rozrachunku KIR w III kwartale 2012 r.

SYSTEM Express ELIXIR

System Express ELIXIR został uruchomiony w dniu 12 czerwca 2012 r. Jest to pierwszy w Polsce i drugi na świecie, po Wielkiej Brytanii, profesjonalny system rozliczeń płatności natychmiastowych umożliwiający bezpośrednią realizację przelewów krajowych w złotych w trybie natychmiastowym bez ograniczeń czasowych, tj. 24/7. Operatorem systemu jest Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. Dla potrzeb funkcjonowania tego systemu został otwarty w systemie SORBNET rachunek powierniczy dla KIR.S.A., na który banki-uczestnicy systemu przekazują środki zapewniające pokrycie finansowe dla zleceń przesyłanych w ramach systemu Express ELIXIR.

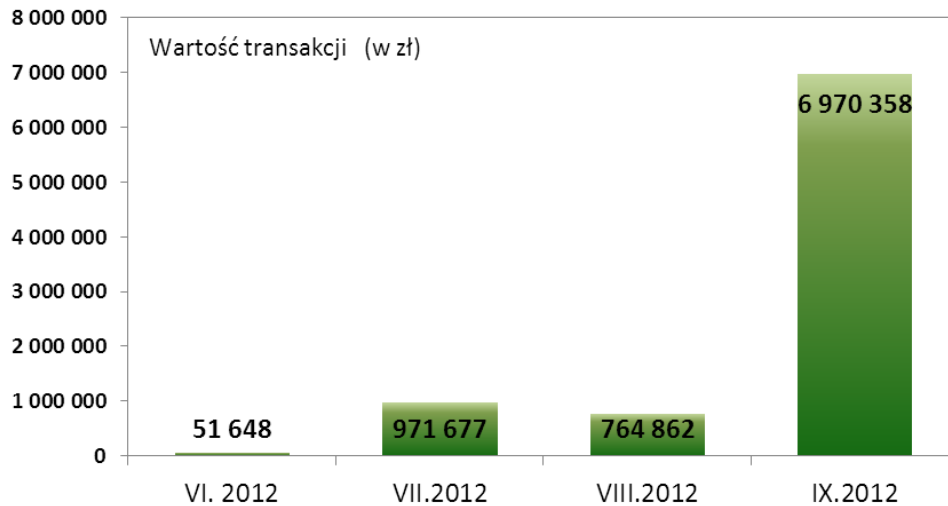
Według stanu na koniec września 2012 r. bezpośrednimi uczestnikami systemu Express ELIXIR były 4 banki. W czerwcu 2012 r. trzy banki zaoferowały swoim klientom tą usługę, a czwarty bank dołączył do grona uczestników systemu w sierpniu 2012 r. Z rozwiązania mogą korzystać wyłącznie klienci banków-uczestników systemu Express ELIXIR, które podpisały z KIR S.A. umowę uczestnictwa oraz wdrożyły rozwiązania technologiczne, umożliwiające wymianę komunikatów płatniczych za pośrednictwem tego systemu. Mogą to być zarówno klienci indywidualni, jak i przedsiębiorcy.

W okresie III kwartału 2012 r. w systemie Express ELIXIR:

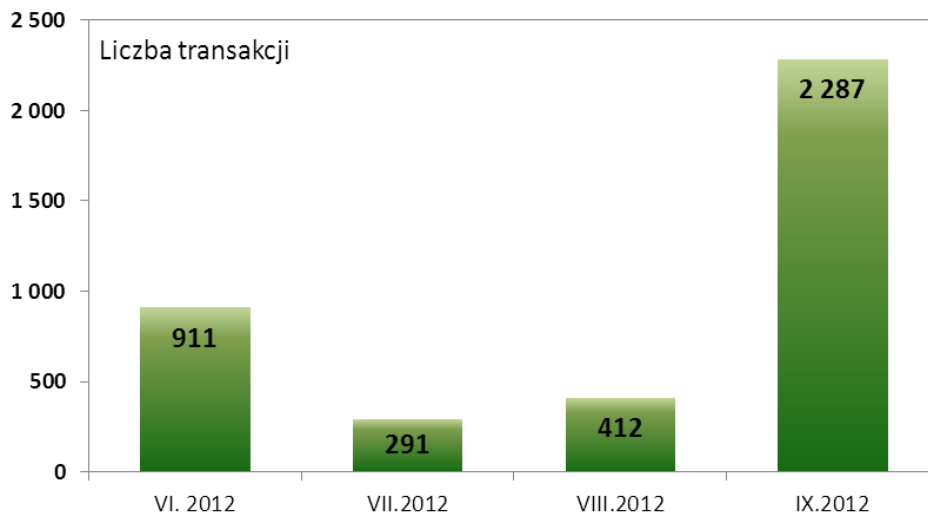
- rozliczono łącznie 2.990 zleceń o łącznej wartości 8,7 mln zł ,
- średnio dziennie rozliczono 33 zlecenia o łącznej wartości 95 tys. zł,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 2.912 zł.

Wartość obrotów i liczbę zleceń w systemie Express ELIXIR w kolejnych miesiącach od czerwca 2012 r. przedstawiono na wykresach nr 18 i 19.

Wykres nr 18. Wartość zleceń w systemie Express ELIXIR w kolejnych miesiącach od czerwca 2012 r.

Wykres nr 19. Liczba zleceń w systemie Express ELIXIR w kolejnych miesiącach od czerwca 2012 r.

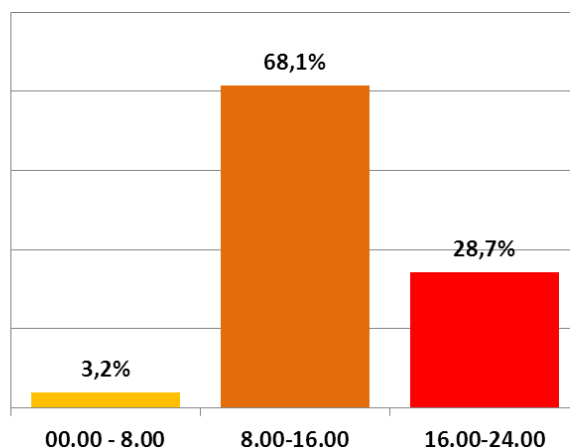

Na przestrzeni pierwszych miesięcy funkcjonowania nowego systemu liczba transakcji oraz ich wartość bardzo dynamicznie powiększały się. Relatywnie największą liczbę transakcji rozliczono we wrześniu (na poziomie 2.287 zleceń) łącznie o wartości 6,970 mln zł.

Express ELIXIR jako profesjonalny system rozliczeń płatności natychmiastowych umożliwia bezpośrednią realizację przelewów krajowych natychmiastowych w złotych w trybie „24/7” - bez ograniczeń czasowych, czyli 24 godziny na dobę. W okresie III kwartału br. największą liczbę rozliczanych zleceń odnotowano w godzinach od 8.00 do 16.00. W tym przedziale dnia rozliczonych zostało 68% wszystkich zleceń realizowanych w systemie. W godzinach

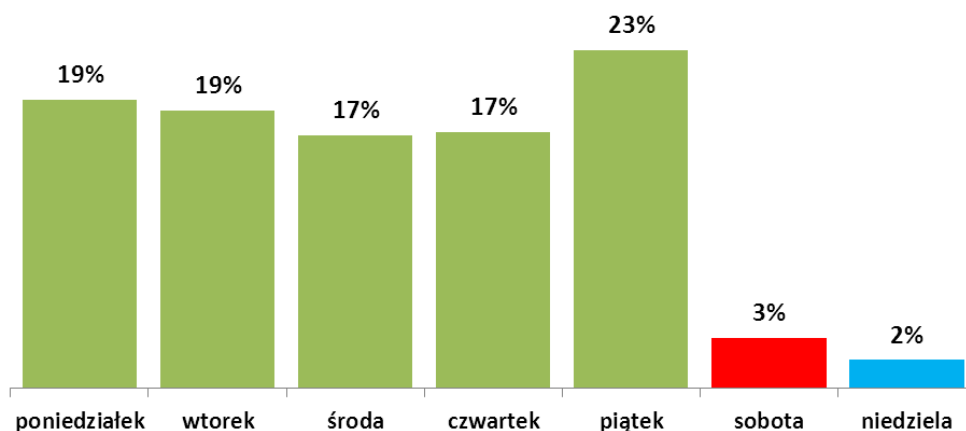
wieczornych od 16.00 do 24.00 klienci systemu zrealizowali 28,7%. W okresie III kwartału br. w godzinach od 0.00 do 8.00 rozliczono 3% wszystkich zleceń. Rozkład zleceń w systemie Express ELIXIR w zależności od godzin ich realizacji przedstawia wykres nr 20.

Wykres nr 20. Liczba zleceń w systemie Express ELIXIR w okresie III kwartału 2012 r. w podziale na godziny ich realizacji

W systemie Express ELIXIR zlecenia są realizowane zarówno w dni robocze, jak i w dni wolne od pracy. W III kwartale br. najwięcej zleceń (23%) zostało rozliczonych w piątki. Pozostałe dni robocze tygodnia były obciążone na podobnym poziomie tj. 17-19%. Znacznie mniej zleceń jest realizowanych w dni wolne, tj. 3% wszystkich zleceń jest realizowanych w soboty oraz 2% w niedziele. Rozkład liczby zleceń w poszczególne dni tygodnia przedstawia wykres nr 21.

Wykres nr 21. Liczba zleceń w systemie Express ELIXIR w okresie III kwartału 2012 r. w poszczególnych dniach tygodnia

Szczegółowe dane charakteryzujące funkcjonowanie systemu Express ELIXIR zaprezentowano w tabeli – załącznik nr 4 (strona 28).

SYSTEM EuroELIXIR

Według stanu na koniec września 2012 r. bezpośrednimi uczestnikami systemu EuroELIXIR było 25 banków (w tym NBP), tj. liczba uczestników w stosunku do czerwca 2012 r. nie uległa zmianie.

W okresie III kwartału 2012 r. w systemie EuroELIXIR:

- rozliczono łącznie 2,5 mln zleceń o łącznej wartości 13,6 mld euro ,
- średnio dziennie rozliczono 38,8 tys. zleceń o łącznej wartości 209,3 mln euro,
- średnia wartość zlecenia wyniosła 5.401 euro.

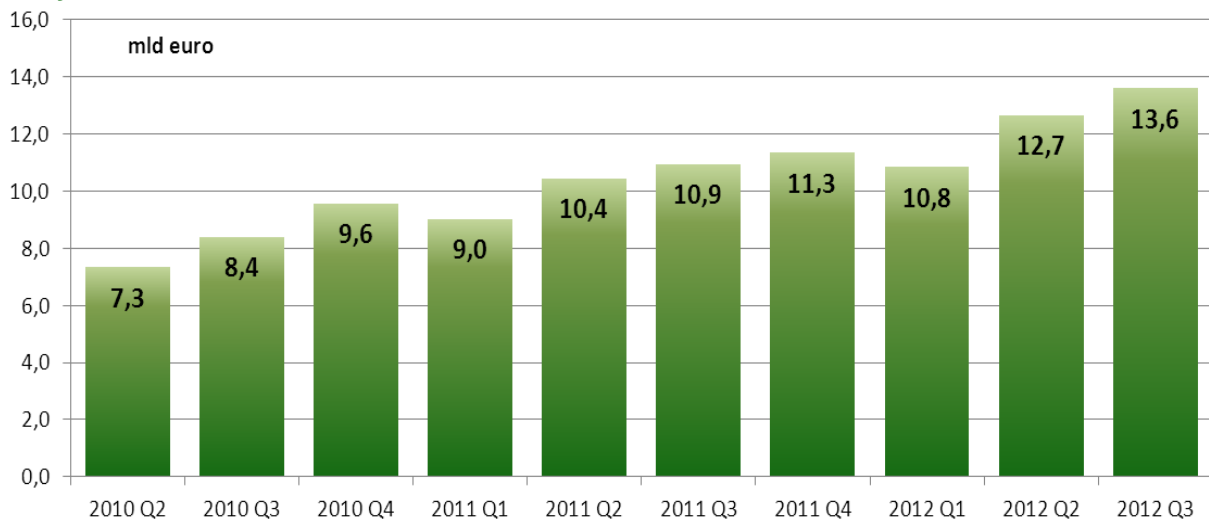
Szczegółowe dane charakteryzujące funkcjonowanie systemu EuroELIXIR zaprezentowano w tabeli – załącznik nr 5 (strona 29).

W porównaniu do wcześniejszego kwartału odnotowano w systemie EuroELIXIR:

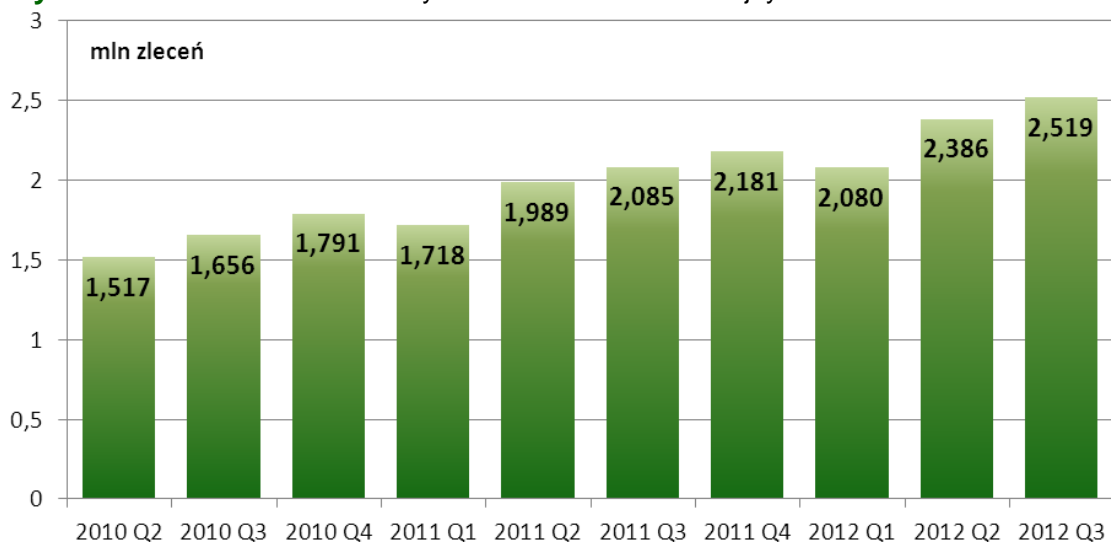
- wzrost o 5,6% łącznej liczby zleceń (z 2,4 do 2,5 mln szt.),
- wzrost o 7,4% łącznej wartości zleceń (z 12,7 do 13,6 mld euro),
- wzrost o 0,7% średniej dziennej liczby realizowanych zleceń (z 38.479 do 38.753 szt.),
- wzrost o 2,5% średniej dziennej wartości realizowanych zleceń (z 204,2 do 209,3 mln euro),
- wzrost o 1,8% średniej wartości realizowanego zlecenia (z 5.307 do 5.401 euro).

Wartość obrotów i liczbę zleceń w systemie EuroELIXIR w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r. przedstawiono na wykresach nr 22 i 23.

Wykres nr 22. Wartość zleceń w systemie EuroELIXIR w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

Wykres nr 23. Liczba zleceń w systemie EuroELIXIR w kolejnych kwartałach od II kwartału 2010 r.

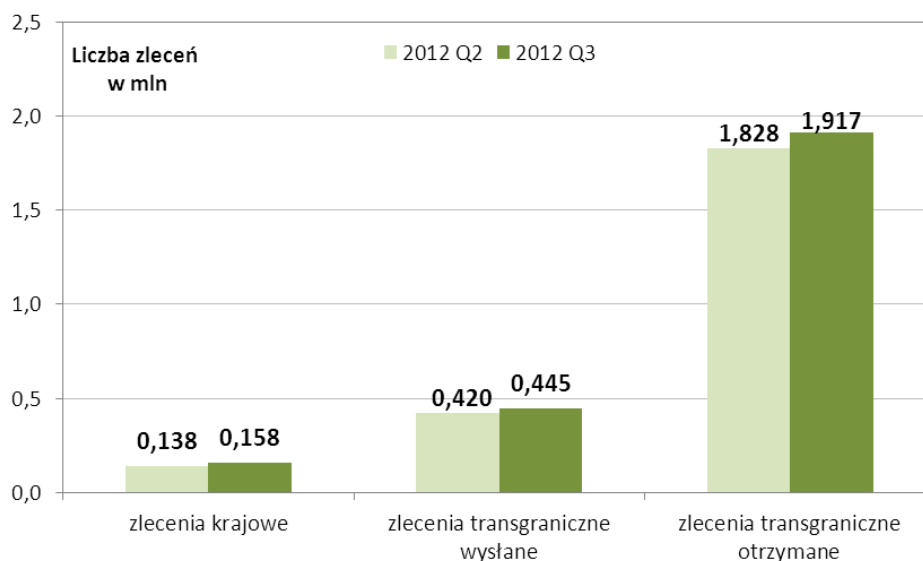
TRANSAKCJE TRANSGRANICZNE W EuroELIXIR

W okresie III kwartału 2012 r. w obrocie transgranicznym w systemie EuroELIXIR:

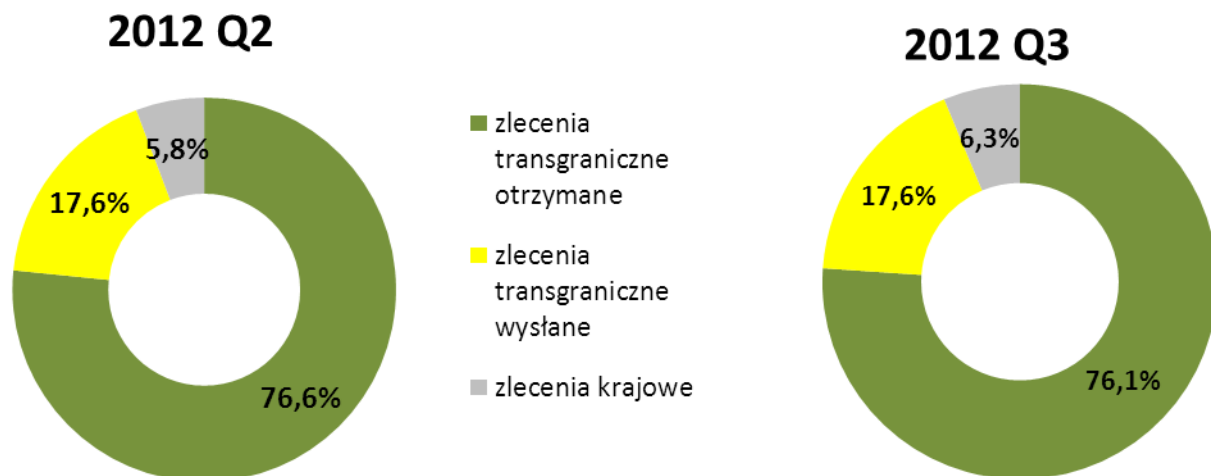
- rozliczono 2,4 mln zleceń o łącznej wartości 12,0 mld euro,
- średnio dziennie rozliczono 36.326 zleceń,
- średnia wartość pojedynczego zlecenia wyniosła 5.090 euro.

Liczbę zleceń zrealizowanych w systemie EuroELIXIR w podziale na zlecenia transgraniczne wysłane, transgraniczne otrzymane i krajowe przedstawiono na wykresie nr 24. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń w ogólnej liczbie wszystkich zleceń zrealizowanych w systemie EuroELIXIR przedstawiono na wykresie nr 25.

Wykres nr 24. Liczba transakcji rozliczanych w systemie EuroELIXIR w podziale na wysłane i otrzymane transgraniczne oraz krajowe w dwóch kolejnych kwartałach, tj. w II i III kwartale 2012 r.

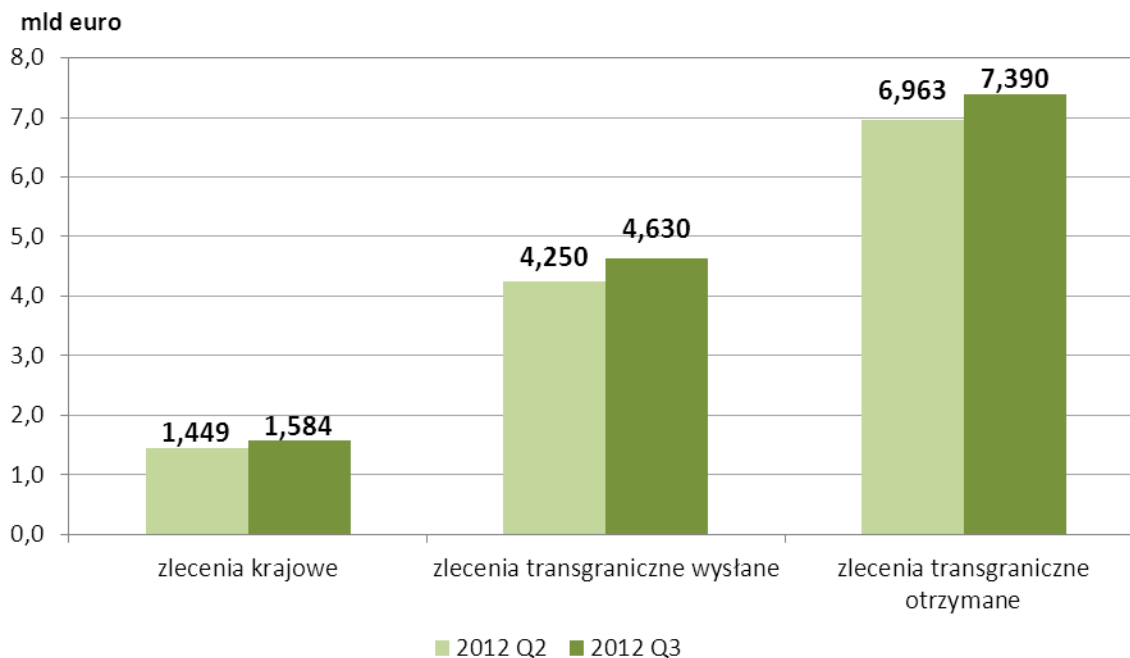

Wykres nr 25. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń w ogólnej liczbie zleceń rozliczonych w systemie EuroELIXIR, w II i III kwartale 2012 r.

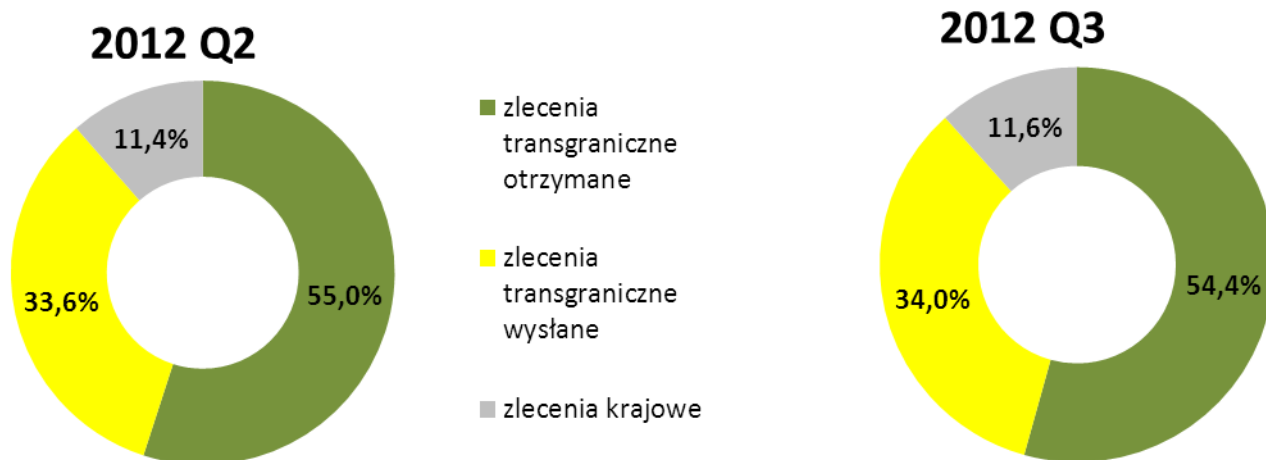

Wartość zleceń zrealizowanych w systemie EuroELIXIR w podziale na zlecenia transgraniczne wysłane, transgraniczne otrzymane i krajowe przedstawiono na wykresie nr 26. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń w ogólnej wartości wszystkich zleceń zrealizowanych w systemie EuroELIXIR przedstawiono na wykresie nr 27.

Wykres nr 26. Wartość transakcji rozliczanych w systemie Euro ELIXIR w podziale na wysłane i otrzymane transgraniczne oraz krajowe w dwóch kolejnych kwartałach, tj. w II i III kwartale 2012 r.

Wykres nr 27. Udział procentowy poszczególnych kategorii zleceń w ogólnej wartości zleceń rozliczonych w systemie EuroELIXIR, w II i III kwartale 2012 r.

W porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano w systemie EuroELIXIR w obrocie transgranicznym:

- wzrost o 5,0% liczby zleceń (z 2,2 do 2,4 mln szt.),
- wzrost o 7,2% wartości zleceń (z 11,2 do 12,0 mld euro),
- wzrost o 0,2% dziennej liczby zleceń (z 36.259 do 36.326 szt.).

Zlecenia transgraniczne stanowiły w III kwartale 2012 r.:

- 93,7% liczby wszystkich zleceń realizowanych w systemie EuroELIXIR (poprzednio 94,2%),
- 88,4% wartości wszystkich zleceń realizowanych w systemie EuroELIXIR (poprzednio 88,6%).

W ramach rozliczeń transgranicznych realizowanych za pośrednictwem systemu EuroELIXIR możemy wyróżnić dwie podstawowe kategorie, tj. zlecenia wysyłane i zlecenia otrzymywane.

W porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano wzrost o 9% wartości zleceń wysyłanych (z 4,2 do 4,6 mld euro). Zlecenia transgraniczne wysyłane w III kwartale 2012 r. stanowiły 34,0% wartości wszystkich zleceń realizowanych w systemie EuroELIXIR (poprzednio 33,6%).

W porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano wzrost o 6,1% wartości zleceń otrzymywanych (z 7,0 do 7,4 mld euro). Zlecenia transgraniczne otrzymywane nadal pozostają najbardziej znaczącą kategorią w obrotach systemu EuroELIXIR. W III kwartale 2012 r. stanowiły one 54,3% wartości wszystkich zleceń realizowanych w systemie EuroELIXIR (poprzednio 55,0%).

TRANSAKCJE KRAJOWE W EuroELIXIR

W III kwartale 2012 r. w systemie EuroELIXIR w kategorii zleceń krajowych:

- rozliczono łącznie 157,7 tys. szt. zleceń o wartości 1,6 mld euro,
- średnio dziennie rozliczano 2.427 zleceń,
- średnia wartość pojedynczego zlecenia to 10 tys. euro.

W porównaniu do poprzedniego kwartału odnotowano:

- wzrost o 14,6% liczby zleceń krajowych (z 137,7 do 157,7 tys. szt.),
- wzrost o 9,3% wartości zleceń krajowych (z 1,449 do 1,584 mln euro),
- wzrost o 9,3% średniej dziennej liczby zleceń (z 2.220 do 2.427 szt.),
- spadek o 4,6% średniej wartości zlecenia (z 10.524 do 10.042 euro).

Zlecenia krajowe stanowiły w III kwartale 2012 r.:

- 6,3% liczby wszystkich zleceń realizowanych w systemie EuroELIXIR (poprzednio 5,8%),
- 11,6% wartości wszystkich zleceń realizowanych w systemie EuroELIXIR (poprzednio 11,4%).

PODSUMOWANIE

W III kwartale 2012 r. relatywnie największe wzrosty dotyczące zarówno liczby zleceń, jak i wartości obrotów odnotowano w systemie detalicznym EuroELIXIR, tj. wzrost wartości obrotów na poziomie 7,4% a wzrost liczby zleceń na poziomie 5,6%. Drugim systemem, w którym odnotowano pozytywną tendencję wzrostu był system SORBNET, odpowiednio wzrost obrotów i liczby zleceń na poziomie 6,8% i 3,7%.

Jedynym systemem, w którym odnotowano spadek wartości obrotów w porównaniu do kwartału poprzedniego był TARGET2-NBP rozliczający transakcje wysokokwotowe w euro. Spadek obrotów w systemie TARGET2-NBP odnotowano na poziomie 8,4%. W systemie ELIXIR obroty w stopniu minimalnym uległy zwiększeniu (wzrost o 0,1%). Na uwagę zasługuje fakt, iż w III kwartale br. w pełnym wymiarze tzn. trzech kolejnych miesięcy, rozpoczął funkcjonowanie nowy system pod nazwą Express LIXIR przeznaczony do rozrachunku zleceń detalicznych w zł. Obroty zarejestrowane w pierwszym kwartale funkcjonowania systemu Express ELIXIR wyniosły 8,7 mln zł (tabela nr 1).

Tabela nr 1. Wartość zleceń rozliczanych w polskich systemach płatności w II i III kwartale 2012 r.

Systemy płatności	2012/ Q2	ZMIANA	2012/ Q3
Wartość zleceń			
EuroELIXIR (euro)	12,661 mld	↗+ 7,4%	13,603 mld
SORBNET (zł)	15.839,1 mld	↗+ 6,8%	16.913,1 mld
ELIXIR (zł)	930,1 mld	↗+ 0,1%	931,0 mld
TARGET2-NBP (euro)	135,876 mld	↘- 8,4%	124,476 mld
Express ELIXIR (zł)			8,707 mln

Natomiast wzrost liczby zleceń odnotowano w III kwartale 2012 r. w trzech systemach: Euro ELIXIR, SORBNET, TARGET2-NBP (tabela nr 2). Relatywnie największy wzrost tj. na poziomie 5,6% dotyczył systemu EuroELIXIR. W systemie SORBNET odnotowano wzrost o 3,7%. W III kwartale br. średnia dzienna liczba zleceń rozliczanych w systemie SORBNET

wynosiła 11.808 sztuk dziennie, ale odnotowano także dzień (28 września br.), w którym rozliczono rekordową dzienną liczbę zleceń w historii systemu SORBNET na poziomie 16.753 zleceń. Natomiast mniejszy wzrost liczby zleceń (na poziomie 3,6%) odnotowano w systemie TARGET2-NBP.

Jedynym systemem, w którym odnotowano spadek (na poziomie 2,1%) liczby zleceń w porównaniu do kwartału poprzedniego był system ELIXIR rozliczający transakcje detaliczne.

Tabela nr 2. Liczba zleceń rozliczanych w polskich systemach płatności w II i III kwartale 2012 r.

Systemy płatności	2012/ Q2	ZMIANA	2012/ Q3
Liczba zleceń (szt.)			
EuroELIXIR	2.385.682	↗+5,6%	2.518.921
SORBNET	728.943	↗+3,7%	755.731
TARGET2-NBP	361.756	↗+ 3,6%	374.926
ELIXIR	363,8 mln	↘- 2,1%	356,3 mln
ExpressELIXIR (zł)			2.990

Zestaw podstawowych wskaźników charakteryzujących wielkość obrotów w poszczególnych systemach płatności, tj. SORBNET, TARGET2-NBP, ELIXIR, Express ELIXIR i EuroELIXIR, zaprezentowano w tabelach zamieszczonych w dalszej części opracowania jako załączniki nr 1 – 5 (od str. 25 do str. 29).

Dodatkowo, szczegółowe dane nt. powyższych systemów płatności publikowane są na stronie www.nbp.pl w katalogu: System płatniczy > Dane i opracowania.

Opracowała: Magdalena Rabong

Wydział Analiz i Badań

Departament Systemu Płatniczego

Załącznik nr 1. Wartość i liczba zleceń w systemie SORBNET w II i III kwartale 2012 r.

System SORBNET	2012 Q2	ZMIANA	2012 Q3
Liczba dni roboczych:	61 dni		64 dni
Wartość zleceń (zł)			
Ogółem	15.839,1 mld	↗+ 6,8%	16.913,1 mld
Średnia miesięczna	5.279,7 mld	↗+ 6,8%	5.637,7 mld
Średnia dzienna	259,7 mld	↗+ 1,8%	264,3 mld
Liczba zleceń (szt.)			
Ogółem	728.943	↗+ 3,7%	755.731
Średnia miesięczna	242.981	↗+ 3,7%	251.910
Średnia dzienna	11.950	↘-1,2%	11.808
Średnia kwota zlecenia (zł)	21,729 mln	↗+ 3,0%	22,380 mln
Wartość obrotów (strony Wn) wg typów operacji			
1) Zlecenia klientowskie (międzybankowe)	5,049 bln zł	↗+ 13%	5,690 bln zł
2) Wykorzystanie lub spłata kredytów udzielanych bankom przez NBP	2,413 bln zł	↗+ 11%	2,685 bln zł
3) Zakup lub wykup bonów pieniężnych od NBP	1,190 bln zł	↗+ 11%	1,322 bln zł
4) Operacje na międzybankowym rynku pieniężnym	0,667 bln zł	↗+ 49%	0,993 bln zł
Dzienna liczba zleceń w SORBNET			
Średnia w lipcu 2012 r.		11.597	
Średnia w sierpniu 2012 r.		11.395	
Średnia we wrześniu 2012 r.		12.496	
MAX w lipcu 2012 r.	w dniu 31.07	14.003	
MAX w sierpniu 2012 r.	w dniu 31.08	15.478	
MAX we wrześniu 2012 r.	w dniu 28.09	16.753	

Załącznik nr 2. Wartość i liczba zleceń w systemie TARGET2-NBP w II i III kwartale 2012 r.

System TARGET2-NBP	2012 Q2	ZMIANA	2012 Q3
Liczba dni roboczych:	62 dni		65 dni
Wartość zleceń (euro)			
Ogółem	135,876 mld	↘- 8,4%	124,476 mld
Średnia miesięczna	45,292 mld	↘- 8,4%	41,492 mld
Średnia dzienna	2,192 mld	↘- 8,4%	2,008 mld
Liczba zleceń			
Ogółem	361.756	↗+ 3,6%	374.926
Średnia miesięczna	120.585	↗+ 3,6%	124.975
Średnia dzienna	5.835	↘- 1,1%	5.768
Średnia kwota zlecenia (euro)	375,6 tys.	↘- 11,6%	332,0 tys.
Transakcje transgraniczne			
Wartość transakcji (w euro)	121,932 mld	↘- 9,9%	109,858 mld
Liczba transakcji	334.636	↗+ 3,2%	345.240
Średnia dzienna liczba transakcji	5.397	↘- 1,6%	5.311
Transakcje krajowe			
Wartość transakcji (w euro)	13,944 mld	↗+ 4,8%	14,618 mld
Liczba transakcji	27.120	↗+ 9,5%	29.686
Średnia dzienna liczba transakcji	437	↗+ 4,4%	457
Transakcje międzybankowe			
Wartość transakcji (w euro)	125,444 mld	↘- 9,1%	114,071 mld
Liczba transakcji	45.094	↗+ 6,8%	48.155
Średnia dzienna liczba transakcji	727	↗+ 1,9%	741
Transakcje klientowskie			
Wartość transakcji (w euro)	10,432 mld	↘- 0,3%	10,405 mld
Liczba transakcji	316.662	↗+ 3,2%	326.771
Średnia dzienna liczba transakcji	5.107	↘- 1,6%	5.027

Załącznik nr 3. Wartość i liczba zleceń w systemie ELIXIR w II i III kwartale 2012 r.

System ELIXIR	2012 Q2	ZMIANA	2012 Q3
Liczba dni roboczych:	61 dni		64 dni
Wartość zleceń (zł)			
Ogółem	930,1 mld	↗+ 0,1%	931,0 mld
Średnia miesięczna	310,0 mld	↗+ 0,1%	310,3 mld
Średnia dzienna	15,2 mld	↘- 4,6%	14,5 mld
Liczba zleceń			
Ogółem	363,8 mln	↘- 2,1%	356,3 mln
Średnia miesięczna	121,3 mln	↘- 2,1%	118,8 mln
Średnia dzienna	5,965 mln	↘- 6,7%	5,567 mln
Średnia kwota zlecenia (zł)	2.556	↗+ 2,2%	2.613
Transakcje uznaniowe			
Wartość transakcji (w zł)	925,7 mld	↗+ 0,1%	926,7 mld
Udział w obrotach KIR	99,5%		99,5%
Liczba transakcji	358,6 mln	↘- 2,1%	351,0 mln
Udział w ogólnej liczbie trans. KIR	98,5%		98,5%
Transakcje obciążeniowe			
Wartość transakcji (w zł)	4,367 mld	↘- 0,7%	4,336 mld
Udział w ogólnych obrotach KIR	0,5%		0,5%
Liczba transakcji	5,30 mln	↘- 0,7%	5,258 mln
Udział w ogólnej liczbie trans. KIR	1,5%		1,5%
Sesja poranna	44,6%	↘	44,4%
Sesja popołudniowa	36,0%	↗	36,7%
Sesja wieczorna	19,4%	↘	18,9%

Załącznik nr 4. Wartość i liczba zleceń w systemie Express ELIXIR w III kwartale 2012 r.

System Express ELIXIR	VII.2012	VIII.2012	IX.2012	2012 Q3
Liczba dni roboczych:	31 dni	31 dni	30 dni	92 dni
Wartość zleceń (zł)				
Ogółem	971.677	764.862	6.970.358	8.706.897
Średnia miesięczna				2.902.299
Średnia dzienna	31.344	24.673	232.345	94.640
Liczba zleceń				
Ogółem	291	412	2.287	2.990
Średnia miesięczna				997
Średnia dzienna	9	13	76	33
Średnia kwota zlecenia (zł)				
	3.339,1	1.856,5	3.047,8	2.912,0

Załącznik nr 5. Wartość i liczba zleceń w systemie Euro ELIXIR w II i III kwartale 2012 r.

System EuroELIXIR	2012 Q2	ZMIANA	2012 Q3
Liczba dni roboczych:	62 dni		65 dni
Wartość zleceń (euro)			
Ogółem	12,661 mld	↗+ 7,4%	13,603 mld
Średnia miesięczna	4,220 mld	↗+ 7,4%	4,534 mld
Średnia dzienna	204,2 mln	↗+ 2,5%	209,3 mln
Liczba zleceń			
Ogółem	2.385.682	↗+ 5,6%	2.518.921
Średnia miesięczna	795.227	↗+ 5,6%	839.640
Średnia dzienna	38.479	↗+ 0,7%	38.753
Średnia kwota zlecenia (euro)	5.307	↗+ 1,8%	5.401
Transakcje transgraniczne			
Wartość transakcji (euro)	11,213 mld	↗+7,2%	12,019 mld
Udział w ogólnych obrotach KIR	88,6%		88,4%
Liczba transakcji	2.248.031	↗+ 5,0%	2.361.185
Udział w ogólnej liczbie trans. KIR	94,2%		93,7%
Średnia dzienna liczba transakcji	36.259	↗+ 0,2%	36.326
Średnia wartość transakcji (euro)	4.988	↗+ 2,1%	5.090
Transakcje krajowe			
Wartość transakcji (euro)	1,449 mld	↗+ 9,3%	1,584 mld
Udział w obrotach KIR	11,4%		11,6%
Liczba transakcji	137.651	↗+ 14,6%	157.736
Udział w ogólnej liczbie trans. KIR	5,8%		6,3%
Średnia dzienna liczba transakcji	2.220	↗+ 9,3%	2.427
Średnia wartość transakcji (euro)	10.524	↘-4,6%	10.042